

ЗИГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою університету

Протокол №10 від
«11» червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕДІА ТА СУЧАСНА КОМУНІКАЦІЯ»

Освітній рівень: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність С4 «Психологія»

Освітньо-професійна програма "Психологія"

Статус дисципліни: вибіркова

Форма навчання: денна

<u>Форма навчання</u>	<u>Курс</u>	<u>Семестр</u>	<u>Лекції (год.)</u>	<u>Практичні (год.)</u>	<u>Самостійна робота студента (год.)</u>	<u>Разом (год.)</u>	<u>Залік (сем.)</u>
<u>Денна</u>	<u>4</u>	<u>8</u>	<u>20</u>	<u>16</u>	<u>54</u>	<u>90</u>	<u>8</u>

Київ-ЗФУУ
2025

Робоча програма розроблена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини», спеціальності С4 Психологія, затвердженої вченою радою ЗФУУ (протокол № 10 від «11» червня 2025 року)

Доктор психологічних наук,
професор кафедри психології

(підпис)

М. Максимов

Робочу програму обговорено та затверджено на засіданні кафедри психології

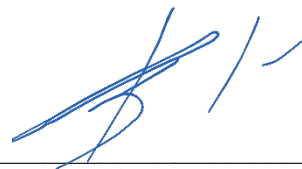
Протокол № 9 від “21” травня 2025 року

Завідувач кафедри психології

(підпис)

І. Клименко

Гарант ОПП «Психологія»

(підпис)

І. Клименко

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ОПП, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів - 3	Галузь знань – С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»	Статус дисципліни вибіркова Мова навчання Українська	
Змістових модулів - 2	Спеціальність: С4 Психологія Освітньо-професійна програма «Психологія»	Рік підготовки	
		4-й	
		Семестр	
			8-й
Загальна кількість кредитів/годин - 3/90		Лекції (год.)	
		20	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 4 год.;	Ступень вищої освіти - Бакалавр	Практичні(год.)	
		16	
		Самостійна робота(год.)	
		54	
		Всього	
		90	
		Вид контролю	
			Залік

2.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Медіа та сучасна комунікація» є формування у студентів системного розуміння сучасних медіа як ключового інструменту комунікації в глобалізованому світі. Дисципліна спрямована на розвиток здатності аналізувати медіапроцеси, оцінювати їхній вплив на суспільство, культуру та економіку, а також формувати професійні навички роботи з інформаційними потоками, цифровими платформами та комунікаційними технологіями.

Курс забезпечує інтеграцію теоретичних знань і практичних умінь у сфері медіа та комунікацій, готує студентів до професійної діяльності у журналістиці, PR, рекламі, медіаменеджменті та суміжних галузях.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Медіа та сучасна комунікація» є:

- Теоретичне осмислення: вивчення основних концепцій медіа та комунікації, їх історичного розвитку та сучасних тенденцій.
- Аналіз медіапроцесів: дослідження структури медіасистем, моделей функціонування та впливу на суспільні процеси.

- Практичні навички: формування умінь створювати, редагувати та поширювати медіаконтент у різних форматах і на різних платформах.
- Критичне мислення: розвиток здатності оцінювати достовірність інформації, виявляти маніпулятивні технології та формувати власну позицію.
- Міждисциплінарні зв'язки: інтеграція знань з психології, соціології, економіки та культурології для комплексного розуміння медіа.
- Професійна підготовка: формування компетентностей для роботи у сфері медіа, комунікацій та цифрових технологій.

2.3. Передумови для вивчення дисципліни.

Для успішного засвоєння дисципліни «Медіа та сучасна комунікація» студентам необхідно мати ґрунтовні знання з таких предметів:

Пререквізіти:

- Медіаекономіка — вивчає економічні закономірності функціонування медіаіндустрії, моделі фінансування та розвитку медіапідприємств у сучасних умовах.
- Історія України — досліджує ключові етапи становлення українського суспільства, державності та культури від давнини до сьогодення.
- Ділова українська мова — формує навички професійного мовлення, ділового письма та комунікації у сфері управління й бізнесу.
- Соціологія — аналізує закономірності розвитку та функціонування суспільства, соціальних структур і взаємодії між людьми та групами.
- Іноземна мова — спрямована на формування комунікативної компетентності у вибраній мові (англійській чи іншій), розвиток навичок усного та письмового мовлення, розуміння професійної термінології та використання мови в академічному й професійному середовищі.

Після завершення дисципліни студенти зможуть застосовувати отримані знання у таких предметах та професійних сферах:

Постреквізіти:

- Переддипломна практика — є завершальним етапом професійної підготовки, що інтегрує знання й навички студента у реальних умовах майбутньої роботи психолога.
- Психологія сім'ї та подружжя — навчальна дисципліна, що досліджує закономірності розвитку сімейних і подружніх стосунків, їхній вплив на особистість та соціальну адаптацію, а також методи психологічної допомоги сім'ї у кризових ситуаціях.

3. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Медіа та сучасна комунікація» складається з двох змістовних модулів:

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи медіа та комунікації

Тема 1. Поняття та еволюція медіа

Медіа розглядаються як ключовий інструмент передачі інформації та формування суспільної свідомості. Вивчається їхня історична еволюція — від друкованих видань і радіо до телебачення та цифрових платформ. Особлива увага приділяється зміні ролі медіа в різні історичні періоди та їхньому впливу на соціальні процеси. Аналізуються тенденції розвитку медіа у XX–XXI століттях та перспективи їхньої трансформації.

Тема 2. Моделі комунікації

Тема присвячена класичним і сучасним моделям комунікації, що пояснюють процеси передачі та сприйняття інформації. Розглядаються лінійні, інтерактивні та мережеві моделі, їхні сильні та слабкі сторони. Аналізуються приклади застосування моделей у журналістиці, рекламі та соціальних мережах. Студенти отримують навички критичного осмислення комунікаційних процесів у різних сферах суспільного життя.

Тема 3. Медіа як соціальний інститут

Медіа розглядаються як важливий соціальний інститут, що формує громадську думку та культурні цінності. Вивчаються їхні функції — інформаційна, освітня, розважальна та контрольна. Особлива увага приділяється взаємодії медіа з іншими соціальними інститутами, такими як політика, економіка та культура. Аналізуються приклади впливу медіа на суспільні трансформації та соціальні рухи.

Тема 4. Цифрова трансформація медіа

Тема охоплює процеси переходу від традиційних медіа до цифрових платформ. Розглядається роль інтернету, соціальних мереж та мобільних технологій у зміні комунікаційних практик. Аналізуються нові формати контенту — блоги, подкасти, стрімінги та інтерактивні медіа. Вивчається вплив цифровізації на професійну діяльність журналістів, PR-фахівців та медіаменеджерів.

Тема 5. Медіа та глобалізація

Медіа розглядаються як рушійна сила глобалізаційних процесів. Вивчається їхня роль у поширенні культурних зразків, економічних моделей та політичних ідей. Аналізуються позитивні та негативні наслідки глобалізації медіа, включно з культурною уніфікацією та інформаційними війнами. Тема формує розуміння медіа як інструменту міжнародної комунікації та взаємодії.

Змістовний модуль 2. Практичні аспекти сучасної комунікації

Тема 6. Створення та поширення медіаконтенту

Розглядаються основні принципи створення якісного медіаконтенту для різних платформ. Вивчаються технології виробництва текстових, аудіо- та відеоматеріалів, а також особливості їхнього поширення. Аналізуються

інструменти роботи з аудиторією та методи підвищення ефективності комунікації. Тема формує практичні навички роботи з сучасними медіаінструментами.

Тема 7. Медіааналітика

Тема присвячена методам збору та аналізу даних про ефективність медіа та комунікаційних стратегій. Вивчаються інструменти моніторингу аудиторії, показники охоплення та взаємодії. Аналізуються приклади використання аналітики для оптимізації контенту та рекламних кампаній. Студенти отримують практичні навички роботи з цифровими метриками та інтерпретації результатів.

Тема 8. Маніпуляції та пропаганда

Розглядаються технології інформаційного впливу, що використовуються у медіа. Вивчаються методи маніпуляції свідомістю, пропагандистські прийоми та їхній вплив на суспільство. Аналізуються приклади сучасних інформаційних кампаній та їхні наслідки. Тема спрямована на розвиток критичного мислення та здатності протидіяти маніпулятивним практикам.

Тема 9. Етика та правові аспекти медіа

Вивчаються етичні стандарти та правові норми, що регулюють діяльність у сфері медіа. Розглядаються питання свободи слова, відповідальності журналіста та захисту авторських прав. Аналізуються приклади порушень етичних норм та їхні наслідки для суспільства. Тема формує професійні компетентності у сфері медіаетики та правового регулювання.

Тема 10. Професійні компетентності у сфері медіа

Тема спрямована на формування практичних навичок роботи у журналістиці, PR, рекламі та медіаменеджменті. Вивчаються сучасні вимоги до професіоналів у сфері медіа та комунікацій. Аналізуються компетентності, необхідні для ефективної роботи з інформацією та аудиторією. Студенти отримують уявлення про професійні стандарти та перспективи розвитку кар'єри у медіасфері.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни

Назви змістовних модулів і тем для вивчення	Кількість годин			
	денна форма			
	у тому числі			
	усього	лекц	практ	с.р
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи медіа та комунікації				
1. Поняття та еволюція медіа — історичний розвиток медіа та їхня роль у суспільстві.	10	2	2	6
2. Моделі комунікації — класичні та сучасні теорії комунікаційних процесів.	9	2	1	6
3. Медіа як соціальний інститут — функції медіа у формуванні громадської думки та культури.	9	2	1	6

4. Цифрова трансформація медіа — вплив інтернету та соціальних мереж на комунікацію.	10	2	2	6
5. Медіа та глобалізація — роль медіа у світових інтеграційних процесах.	9	2	2	5
Змістовний модуль 2. Практичні аспекти сучасної комунікації				
6. Створення та поширення медіаконтенту — технології та інструменти виробництва інформації.	9	2	2	5
7. Медіааналітика — методи дослідження ефективності комунікаційних стратегій.	8	2	1	5
8. Маніпуляції та пропаганда — виявлення та аналіз інформаційних технологій впливу.	8	2	1	5
9. Етика та правові аспекти медіа — стандарти професійної діяльності та регулювання.	9	2	2	5
10. Професійні компетентності у сфері медіа — навички роботи у журналістиці, PR, рекламі та медіаменеджменті.	9	2	2	5
Усього	90	20	16	54

5. Тематика практичних та занять з дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи медіа та комунікації

Практичне заняття 1. Еволюція медіа та їхня роль у суспільстві

- Охарактеризуйте зміни ролі медіа від друкованих видань до цифрових платформ.
- Назвіть ключові історичні події, що вплинули на розвиток медіа.
- Зазначте, чому медіа називають «четвертою владою».
- Опишіть, як сприйняття інформації залежить від типу медіа.
- Перелічте основні тенденції розвитку медіа у XX–XXI століттях.

Практичне заняття 2. Моделі комунікації у сучасному світі

- Охарактеризуйте відмінності між лінійною та інтерактивною моделлю комунікації.
- Назвіть особливості мережевих моделей у поясненні сучасних інформаційних процесів.
- Зазначте приклади застосування моделей комунікації у журналістиці чи рекламі.
- Опишіть сильні та слабкі сторони різних моделей комунікації.
- Сформулюйте висновки щодо ролі моделей у аналізі соціальних мереж.

Практичне заняття 3. Медіа як соціальний інститут

- Охарактеризуйте основні функції медіа у суспільстві.
- Назвіть приклади взаємодії медіа з політикою, економікою та культурою.
- Зазначте, чому медіа можуть бути інструментом соціальних змін.
- Опишіть приклади впливу медіа на громадську думку.
- Розкрийте питання: чи можна соціальні мережі вважати новим соціальним інститутом.

Практичне заняття 4. Цифрова трансформація медіа

- Охарактеризуйте вплив інтернету на традиційні медіа.
- Назвіть нові формати контенту, що виникли завдяки цифровим технологіям.
- Зазначте, як соціальні мережі змінюють журналістику та PR.
- Опишіть роль мобільних технологій у сучасній комунікації.
- Сформулюйте основні виклики для професіоналів у сфері медіа через цифровізацію.

Практичне заняття 5. Медіа та глобалізаційні процеси

- Охарактеризуйте роль медіа у поширенні культурних зразків.
- Назвіть позитивні наслідки глобалізації медіа.
- Зазначте небезпеки культурної уніфікації через медіа.
- Опишіть приклади використання медіа у міжнародних інформаційних війнах.
- Сформулюйте висновки щодо подвійної природи глобалізації медіа.

Змістовний модуль 2. Практичні аспекти сучасної комунікації

Практичне заняття 6. Технології створення та поширення медіаконтенту

- Охарактеризуйте принципи створення якісного медіаконтенту.
- Назвіть особливості роботи з текстом, аудіо та відео.
- Зазначте інструменти ефективного поширення контенту.
- Опишіть методи роботи з різними аудиторіями.
- Запропонуйте приклади врахування специфіки платформи при створенні контенту.

Практичне заняття 7. Медіааналітика та оцінка ефективності

- Охарактеризуйте основні показники оцінки ефективності медіа.
- Назвіть способи аналізу взаємодії аудиторії з контентом.
- Зазначте значення аналітики для оптимізації комунікаційних стратегій.
- Опишіть найбільш поширені інструменти медіааналітики.
- Сформулюйте висновки щодо впливу аналітики на прийняття рішень у медіа.

Практичне заняття 8. Маніпуляції та пропаганда у медіа

- Охарактеризуйте основні методи маніпуляції у медіа.
- Назвіть відмінності між пропагандою та інформуванням.
- Зазначте способи виявлення маніпулятивних технологій у новинах.
- Опишіть приклади сучасних інформаційних кампаній.
- Сформулюйте висновки щодо ролі критичного мислення у протидії маніпуляціям.

Практичне заняття 9. Етика та правові аспекти медіа

- Охарактеризуйте етичні стандарти діяльності журналістів.

- Назвіть правові механізми забезпечення свободи слова та відповідальності.
- Зазначте значення захисту авторських прав у медіаіндустрії.
- Опишіть приклади порушення етичних норм у медіа.
- Сформулюйте висновки щодо впливу правового регулювання на розвиток медіа.

Практичне заняття 10. Професійні компетентності у сфері медіа

- Охарактеризуйте ключові навички для роботи у журналістиці та PR.
- Назвіть компетентності, необхідні у рекламі та медіаменеджменті.
- Зазначте важливість постійного оновлення професійних знань.
- Опишіть сучасні вимоги до медіафахівців.
- Сформулюйте рекомендації щодо побудови успішної кар'єри у сфері медіа.

6. Тематика самостійних занять з дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самостійне заняття 1. Еволюція медіа та суспільні трансформації – Охарактеризуйте основні етапи розвитку медіа. – Назвіть ключові технологічні винаходи, що вплинули на медіа. – Зазначте приклади змін у сприйнятті інформації різними поколіннями. – Опишіть роль друкованих медіа у формуванні суспільної думки. – Перелічте сучасні тенденції розвитку цифрових медіа.	6
2	Самостійне заняття 2. Моделі комунікації та їх застосування – Охарактеризуйте лінійну модель комунікації. – Назвіть особливості інтерактивної моделі. – Зазначте приклади використання мережевих моделей у соціальних медіа. – Опишіть сильні та слабкі сторони різних моделей. – Сформулюйте висновки щодо актуальності моделей у сучасному світі.	6
3	Самостійне заняття 3. Медіа як соціальний інститут – Охарактеризуйте основні функції медіа. – Назвіть приклади взаємодії медіа з політикою. – Зазначте роль медіа у культурних процесах. – Опишіть приклади впливу медіа на соціальні рухи. – Розкрийте значення медіа у формуванні громадської думки.	6
4	Самостійне заняття 4. Цифрова трансформація комунікацій – Охарактеризуйте вплив інтернету на традиційні медіа. – Назвіть нові формати контенту, що виникли завдяки цифровим технологіям. – Зазначте приклади використання соціальних мереж у журналістиці. – Опишіть роль мобільних додатків у сучасній комунікації.	6

	– Сформулюйте основні виклики цифровізації для медіаіндустрії.	
5	Самостійне заняття 5. Медіа та глобалізаційні процеси – Охарактеризуйте роль медіа у глобалізації культури. – Назвіть позитивні наслідки глобалізації медіа. – Зазначте приклади культурної уніфікації через медіа. – Опишіть використання медіа у міжнародних конфліктах. – Сформулюйте висновки щодо подвійної ролі медіа у глобалізації.	5
6	Самостійне заняття 6. Створення та поширення медіаконтенту – Охарактеризуйте принципи створення якісного контенту. – Назвіть особливості роботи з текстом, аудіо та відео. – Зазначте інструменти поширення контенту. – Опишіть методи роботи з різними аудиторіями. – Запропонуйте приклади адаптації контенту до платформи.	5
7	Самостійне заняття 7. Медіааналітика та оцінка ефективності – Охарактеризуйте основні показники ефективності медіа. – Назвіть способи аналізу взаємодії аудиторії. – Зазначте значення аналітики для комунікаційних стратегій. – Опишіть інструменти медіааналітики. – Сформулюйте висновки щодо впливу аналітики на прийняття рішень.	5
8	Самостійне заняття 8. Маніпуляції та пропаганда у медіа – Охарактеризуйте методи маніпуляції у медіа. – Назвіть відмінності між пропагандою та інформуванням. – Зазначте способи виявлення маніпуляцій у новинах. – Опишіть приклади сучасних інформаційних кампаній. – Сформулюйте висновки щодо ролі критичного мислення.	5
9	Самостійне заняття 9. Етика та правові аспекти медіа – Охарактеризуйте етичні стандарти журналістської діяльності. – Назвіть правові механізми забезпечення свободи слова. – Зазначте значення захисту авторських прав. – Опишіть приклади порушення етичних норм. – Сформулюйте висновки щодо впливу правового регулювання.	5
10	Самостійне заняття 10. Професійні компетентності у сфері медіа – Охарактеризуйте ключові навички для роботи у журналістиці. – Назвіть компетентності у сфері реклами та PR. – Зазначте важливість постійного оновлення знань. – Опишіть сучасні вимоги до медіафахівців. – Запропонуйте рекомендації щодо побудови кар'єри у медіа.	5
Всього		54

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Медіа та сучасна комунікація» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студентів:

- стандартизовані тести;

- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- реферати, презентації;
- залік.

8. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Медіа та сучасна комунікація» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	
40%	10%	40%	10%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (5 занять, 5 тем – 5 оцінок). 2. Модульний контроль 1 проводиться на п'ятому практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання письмового завдання.		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (5 занять, 5 тем – 5 оцінок). 2. Модульний контроль 2 проводиться на останньому практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання письмового завдання.	

Усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів зазначенні в положенні університету про оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-10
2	Проекційний екран	
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Google Chrome, Firefox)	

4	Наявність доступу до мережі Інтернет	
5	Персональні комп'ютери, ноутбук.	
6	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	
7	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	
8	Програмне забезпечення: ОС Windows	
9	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Бакієвич, Я. О. *Онлайн-медіа: розвиток журналістики у цифровому просторі України*. Universidad y Sociedad, 2025.
2. Георгієвська, В. В. *Trends in media development in Ukraine: Social communication and legal aspects*. Social & Legal Studios, 2023.
3. Городенко, В. І. *Медіаекономіка та менеджмент*. Київ: Знання, 2019.
4. Дармостук, І. *Медіапростір України 2022–2024 років: виклики трансформації*. Інтегровані комунікації, 2025.
5. Дзюба, С. М. *Медіа та комунікації: сучасні тенденції*. Київ: Либідь, 2022.
6. Квіт, С. М. *Масові комунікації*. Київ: Видавництво КНУ, 2018.
7. Кулік, Л. В. *Соціальні комунікації: теорія і практика*. Львів: Видавництво ЛНУ, 2021.
8. Макаренко, О. П. *Медіаосвіта та медіаграмотність*. Харків: Основа, 2020.
9. Почепцов, Г. Г. *Теорія комунікації*. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2017.
10. McQuail, D. *McQuail's Mass Communication Theory*. London: Sage, 2020.

Додаткові:

1. Castells, M. *Communication Power*. Oxford University Press, 2019.
2. Jenkins, H. *Convergence Culture: Where Old and New Media Collide*. New York: NYU Press, 2018.
3. Hall, S. *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*. London: Sage, 2017.
4. Balabanova, K. *Analysis of media consumption trends in Ukraine 2022–2024*. Integrated Communications, 2024.
5. Korolko, V., Suska, O. *Media Space and Sociopatterns of War*. Habitus, 2022.
6. Kalogeropoulos, A. et al. *News Media Trust and Consumption*. International Journal of Communication, 2019.
7. Djerf-Pierre, M., Ekström, M. *Constructive Journalism as Practice*. Journalism Practice, 2025.
8. Krainikova, T. *Media Consumerism*. Bulletin of Kharkiv State Academy of Culture, 2014.
9. Laor, T., Galily, Y. *Media consumption patterns of generations Y & Z*. Technology in Society, 2022.

10. Parker, J. *Principles of Scientific Research*. London: Editorial, 2017.

Інформаційні ресурси:

1. Detector Media — <https://detector.media>
2. MediaSapiens — <https://ms.detector.media>
3. Інститут масової інформації — <https://imi.org.ua>
4. Українська асоціація медіаосвіти — (medialiteracy.org.ua in Bing)
5. European Journalism Centre — <https://ejc.net>
6. Міністерство освіти і науки України — <https://mon.gov.ua>
7. Верховна Рада України (законодавство у сфері медіа) — <https://rada.gov.ua>
8. Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення — <https://nrada.gov.ua>
9. ДП «УкрНДНЦ» (офіційні стандарти, зокрема ДСТУ 8302:2015) — <https://uas.org.ua>